

ЖАРАА ТҮСЭБНЭЙ И И М Э

Шота РУСТАВЕЛИ

АРАВИН Х А А Н РОСТЕВАН

„Барас эрэн хүрмэтэй баатар“ гэжээ поэмнээ

Аравин уужам ороние Адлараара сүүрхүүдэн Агуусха Ростеван хаан Ажабуулан юм хэн ха. Олон мянган сэрэгтэй, Омго баатар алдартай, Үндэр дээд туралтай, Үнсн сэхэ сэдхэлтэй, Алтбаган зондоо хүндэтэй Аха захэ энэ хаан Үндэр наһа ваһалжа, Үбгэрхэ тээшээ болобо.

Хүндэ сэхэ хаамнай Хүбүү үгы байгаа даа. Тинатина басаганинь Тэрэнэй жаргал бэлэй лэ. Алхалжа ябахдаа, Алтан нара һануудлар Аажам дэлхэй дээрэн Арюун гоохон гэшлэл даа. Баруул сэлмэг шарайнь Баратнал ганса сасуулаар. Байшаал харһан хүн бүхэн Барган ундаг юм хэн ха.

Түрүү дэдын эзэн хаан Түшмэлнүүдээ сулгулжа, Түхэрэуулэн һуулгажа, Түрүшанинь энэ гээ: «Зүрхээнгоо үнэтэ Зүбшөөл наманда хайртай. Байгаанинни бүхэн соо Балда сөгг кадаралт. Оро хахан, орондын Ондоо сэгсүүд һалбарнал. Үлгэр нахан дэлхэй дээр Үнэн удаан һуугаални. Үлгэр болонын һанулжа, Үлдүү үхэл тоншонот. Хайртал ганса басагана Хан шэрээдэ һуулахан». Түшмэлнүүдын олоороо Түрүэн ээргэ хэлэбэ ха:

«Отгоргойнай уудамда Одо мүшэд олонш наа. Барадал адлар дэлхэея Баруултулжа шадахагүйт. Баян дэлгэр бүхэн соош Бадма сэгсгүй ганшаа хаа, Хуншуу һайхан үөрэнь Хуушайһаана дутуугүйт. Үндэр дээд эзэн хаан, Үгүүдэлтний һайшаалтай. Хайран ганса уритайн Хан шэрээ эзэлгэ лэ. Сөбөр һайхан сэдхэлтэй, Сэсэн хүрса болдолтой, Арюун хонгор шарайтай. Айдар хүүхэн ха юм даа. Эхээр, эрэл гэлтэйг Эсгийн хүүгэд адилт даа».

Үбгэн баабайн басагана Үндэр шэрээдэ һуулгаба. Галта нитим үмдүүлэбэ. Гарын һорбо эдхүүлбэ. Хүүхэн шаргаар эздэлбэ. Хүүхэн шэрээдэ яруулаба. Хамга лохон дохноогоо: «Хаанай!» — гэж нэрлэбэ. Эдэр хаан Тинатина Эдэрүүдэлтэй хайрлаба. Сөбөр һаручт хасарынь Сөгг мэтээр үлэйрбэ. «Басган, бүхүн бархира!»

Бэбэйнь шөбөнөн аргадана. Албата олон зонийгоо, Адлар баатар сэрэгтэнгээ Урда байгаад нисгэжэ Хархараш аягулт. Харын алтан нарые, Халдун дүүдэн элшэтэйл. Албата олон зонхондоо Арюун һаридал зөөлхэн, Хонгор сөгсөн сэдхэлтэй Холдодо байхаш болтогой. Дэлгэр зан һайшаалтай, Дээшн сөлшн үргэхэл, Зеп арадай зурхые Золто дүрээр һэргэхэл».

Эсгийнгээ бургаалье Элын дээрэ тогтоожо, Арюун һайхан Тинатина Алтан һангаа эхюулба. Хуңор долбоор хэмнэмэ Хүлэр эрлэнэ эсаруулба. Хүлгэр араб мориные Хүтэлүүлэн өрүүлбэ.

Басаган хаан Тинатина Баяртайгаар мһнэлэжэ, Хан шэрээдэ бодожо, Хара мянган зонхондоо Хамга эхэ баллигаа Харамгүйгөөр хубаабэ. Алдар суута сэрэгшэдтэ Алта мунгэ хүртөөбэ. Үгытэй эрһэн хүн бүхэн Үнэр баян бусаба.

Гунга ЧИМИТОВ оршуулба.

БҮРЯАД ҮНЭН

4 дэхэ июур,
1965 оны декабрына 16.

«Байгал» журнал гаража эхилгээр арбан жэл болобо. Арбан жэлтэй туршада журналдмнай хэдэн арбаад роман, повесть, олон тоого расказ, шульг, поэмнүүд толилогдожо, үргэн олон уншагдай найшаала хүртээн байна. Уран зохиолтой хүжэлтын замда арбан жэл гэшээ орохон болзор ха юм даа. Гэбшээ энэ үнгарһэн сар соо «Байгал» журнал ундаһэн буряад уран зохиолтой хүжэлтээ эхэсэн үүргэ дүүргэ гэхдээ алдуу болохогүй.

Жэлһээ жэлдэ прозын шэнэ шэнэ зохиолнууд, поэмэ, шульгүүд, шүүмжэлэл, түүхын болтоод соёл културын талаар бэшэгдэһэн шэнжэлгэнүүд, эрдэм ухаанай янза бүрийн һонин, манай зохиолшодой намтар гэхэ мэтэһэлэн толилогдож байдагынь мэдээжэ. Эгээл нимгээ «Байгал» журнал соёл

болбосорлоймвай эхэсэн гудламта боложо тогтонжо. Эдэ жэлүүдтэ олохон залуу зохиолшод журналай дэмжэлгээр урган гараа.

Анхан хэлбэлдэжэ эхилгээдэ хамтанда хоёр-гурба мянган хэлһээр гарадаг һаа, мунөө «Байгал» журнал буряад ород хоёр хэлһээ дээрэ арбаад гаран мянган хэлһээр хэлбэлдэжэ. Тэрэнэй тоодо гурба мянганнь буряад хэлһээ дээрэ барлагдана. Уншагдаа олошоруулын туслада «Байгал» журналай редакци, буряадай уран зохиолшодой холбоон жэлһээ жэлдэ эхэлһэн ажал хэдэг, журналһаа үзэл сурталтай талаар гүнзгэ үгдэтай, һонирхолтой болгохын туслада жилдэгүй оролдолог гаргадана.

Гэбшээ энэ ажалтай үргэс хэдгэнхэй гэхин аргагүй, түргэн олон буряад уншагдай дунда

үшөөл хүсэд дэлгэрнги тарадаггүй гэжэ тэмдэглэмээр. Тимгээ «Байгал» журналаа бүрийн һонирхолтой, бүри урда гүлдээр болгохын туслада манай редакцлеги хэлсэн зүбшээжэ. 1966 ондо шэнэ зохиолнуудые тусэблэн харааланхай.

Эдэ бүгдэһөн үрэнхэлэн дурдахада, шэнэ жэлтэй түрүүшын номерһоо Чимит Цыдендамбаевай «Холо ойрын танилнууд» гэхэн шог ёртэ томоохон зохиол толижо эхилхэмэйр. Залуу уран зохиолто Александр Жамбалдоржиевай «Таһа һүрүһи шүдэр» гэхэн анха түрүүшын романы, олоодо мэдээжэ уран зохиолто Жамьян Балданжабойн «Бүүдэр һүнэбэ», Цырен Шагжинай «Сэнхир талын дун» гэхэн повестнүүд эрхэ жэлдэ толилдожо. Тимгээ залуу прозаниуд Дашин-Дамбал Дугаровай, Дашин-Даба Мункуевай, Сергей Цырен-

доржиевай, Эгбэ Гомбожабайн повестнүүдые гунхалахаа журнал бэлдхэжэ байдаг.

Агын болон Усть-Ордын Бураадай национальн округтудай шэнэ һониннуудые номерһоо мөртө толилжо байхдаг.

1966 ондо шүдгэ, поэмнүүд олоор толилгодожо. Цырен-Дулма Дондокова, Бато Базарон, Цэдэн Галсанов, Шираб Нимбуев, Цокто Номтоев, Николай Дамдинов, Чимит-Рыгзэн Намжилов, Дамба Жалсарев, Цыденжав Шибинев, Цырен-Базар Баламас, Солбон Ангааев, Алексей Бадаев, Гунга Чимитов Кил Илчин, Владимир Петонов болон бусад поэдүүд зохиолоо хэблүүдхээ журналда элгээжэ байла. Тимгээ залуу уран зохиолшодой шүдгэ, расказуудые журнал толилжо байха.

Гадна буряад эрдэмтэ Гомбожаб Цыбииковэй Түбэд ороноор аяншалхадаа хэһэн үдэр үдэрэй

тэмдэглэл гаргахаар хараалгдана. Буряад уншагдай анхаралада «Байгал» журнал дэлхэйн ородой совет агуу зохиолшодой шэлэмэл түрүү номнуудые оршуулан гаргаха. Тэдэһэн тоодо Энэхэйрэй агүүсээлэт Калидасын «Үгүн-зарса» гэхэн шүдгэ, Трушин эхэ шүдгээшэ Шота Руставелин «Бас эрэн хүрмэтэй баатар эргээн хуьүүн», Эрнест Хэмингуэй «Үбгэжөөл далай хоёр» гэжэ сууда гарһан расказ, Джек Лондоний «Ажамидара дуран», Алексей Толстойн «Ородой зан абаари» гэхэн зохиолнуудые дурдана.

«Хараасгай» гэжэ нэрэжэһэн хүүгэдэй булан номерһоо мөртө таһалдангүй эхэһэн хэмжээтэйгээр хэлбэлдэжэ байха.

Эрхэ жэлдэ хүдөөгэй уран һайханий бүлгэмдэ гунхаламжа болгон, арадай театруудта зорюулан, эгээл эрхэм гэгэһэн

Чимит ЦЫДЕНДАМБАЕВ

«Холо ойрын түрэнүүд» гэхэн номһоо

ДИССЕРТАЦИН ЭХИН

Зунай зулгы һайхач наранай дулаан ашээз гэмгүй урхааар галгүй элбэгээр шэдэлжэ байха тэрэ ахид сагта булай сэгэн нохойтой бура буржагархан эрдэмтн хүдэлмэрин кабинет соо телефоной гал яларшаба.

Диссертацыз бэшээ байха үдэ телефон абыланг шанагаар чарлуугүй, харин улагад улагад гэжэ, тэмдэг үгжэ байха юм. (Тимгээ тэмдэг таниха мезанингаа хүүдэлэн гэжэ).

Телефоной трубка абайт шэнэ-дээ абайлахаань эрдэмтэди Байшангой стенографистка Симоочка шанагаа байла.

Бура буржагархан эрдэмтэн бушуу түргэн үдээн тээшээ хилэм гэжэ харахалда.

— Энэ Сима шанама машинны болроһоо амаршалжа байна.

— Амар сайн, Симоочка.

— Сайхан!

— Симоочка, шн хэр байнаш? Шанама үгылзгү гүш?

— Экнэртэй хүние үгылзэ хаана холо ошохошин даа. Экнэртэй хүндэ үбшгэй тэнэг дээрэ, йзэ далшоох буюу наһан соогоо зохожо гэхэн гансал минин гашуун үблэ хуби бэшэ аат да!

— Унтай гомодол үгэ бу хэлэл даа, Симоочка! Минин энэхээр нэгэ ондоо хүүжю юума хэлт!

— Шинин энээжэ жаргахаар хүүжю юума үгыт! Аа... Яанаба, яанаба... Иним нэгэ һонингойб! Энээжэл бу, үхөөр! Намдшини зорюулаха нэгэ алтанхан самсатай пост шүдгэ зохоогоо.

— Танихаб даа... Танихааб... Яагаб, тэрш дурлашоо гү? Теэд шинини амаршые хүнй дурлахаар тургалдай бушуш.

— Хан мэдэб даа, тимгээ тингэрээ. Ши атаан жүтеэн бу болыш даа. Диссертацыз дуунжаа мэдэхээ ботишохош. Тэрэ пост

уран шүдгэ саарһанда бэшэгүй, яанаанһаа абайт, эхэ түрөөр ябууд зохоёно!

— Юун гэжэ зохоёнооб? Бэшээ абайгүй гүш?

— Абааб... Блокнот соомин бии... Шагнаат бай!

Буржагархан эрдэмтэ шкөөр булайхаран һонорхоод шагйна-на Симоочка ушана.

Тангит һайхан Симоочка, Танай ашээз нөмдө Алтан һайхан Тагаванээр Алдлагажа хэлхэлэни. Галаб холын космозой Галархан Алтан Тагавангай Ганса бэшэ, хоёр һаа — Хүхэн Симоочка, танхимнай — Хөөрхн нөмдө мүнхэлтэн Хүшөө палатингыне болохожо Хүн туралкингдэ үгэлтэн эһэн.

Телефоной яха аргагүй үгэ улаганай хоёр талада эрэ экнэр хоерой энээлдэн тон хүжюү дурт боложо дуушана.

— Хангагини дүтэ үгы гү?

— Үгы да! Гагаа Эльбрусха нэгэ жааха набтаршаг хэлэ уура болотор угаагаагүй хубсаһа ябгалхархоб, али заханаань эхнэхмин ааб гэжэ мэдэжэ ядагхай, тойрохоодо жоана.

— Хөөрхн баарһаншини даа...

— Хайраа һаа, эрээл угаань даа. Зарин нэгэ саамини захдал шинини уралай улаан будагай сарга бии ха юм!

— Яага сэгсэиш! Минин таһагтада эрээжэ байрлаат, хэлгэ пропиксатан болон хойношын үгдэлсэхоб. Хамаг эхэ зөөрөө, гурдоһгоо эхэ байрые тандай эхэ дачаа орчиро, үгытай стенографистынь гансахан таһагтада юндэ эрхэбшн даа. Шанама аргамнааршые ургатаа һаа арарна

Аһаһан галай дүнгэнэн дуутарбал, атлашаа хүн эрхэһэн гэдэг, Арыв модондо шаазгайн шаһанабал, холоһоо хүн эрхэһэн гэдэг, Эмээлтэ мориной ханхинатар һэгсэрбэл, атлашаа урмни эрхэһэн гэдэг, Элээ шубуунай үдээ унагаабал, холоһоо урмни эрхэһэн гэдэг Минин эжин сэдхэл нимэ, Монгол эхин байдал нимэ. Бурһан ошойной аяда оробол, аяншан олзотой ябана гэдэг, Бүрэг малай сэгжээ сэгсэбэл, урмни азаттай ябана гэдэг, Алар мунсгийн нуураа угаабал, аяншан эдүүр ябана гэдэг, Атан тэмээнэй шэлгэн буйлабал, урмни дурсан ябана гэдэг Минин эжин сэдхэл нимэ, Монгол эхин байдал нимэ.

Манай эрдэмтын урдах стел дээрэ баруун гар талданы юлан митограмм сааран абталаагай өбхөгжэ байна.

Буржагархан эрдэмтэ тэрэһэн саарһанһаа арбэлдэ абайт, нэгэ гялгээ эхилдэ номрнуудынь табижадаба.

Айл хүн бхлэһэн шүхала анхатар эхэ зохиол бэһэгдэжэ эхилхэнь!

Холын аянда мөрдөхө хүнэй бүрханда мурдэлтгэл ажаала эхилхэнтээ урдахана манай хүн барбадай хурганан һанганинь бишхангынь һаа алтан доторлохон алмаз шэчэггэйхэн хундагаар билдэрма дүүрэн коняк хээт.

— Һөөй, эрэл даа, наашаа! — гэбэ.

Үгэ дууламгайхан һанганинь гагаа хубсанаанда хатажа алаад, гагаа хоот шанама байһанаа нээргээтэй сонходоо эрбэ.

— Зай, намда амжалта хүсэ... Бэшээ эхилтэ гэшээ! Мурдэлт дүүрээ — гэбэ.

Эрдэмтэй эрдэмтын эрдэмтэ абасаа аран хуулаат! Өөрһнтөө түрһэн үдэрт шампанһаа

Эрдэмтэй үбгэһинич нэгэ балга конягаа, эрдэмгүй һанганинь хори гушан балга һүеэ худба. Хоолон аягаа барһанан һанганинь гагаа тэбхэжэ һууһан лөшэн тэбшээ ошохо, бура буржагар эрдэмтэ ямаршы абаянай, шубудашые дуунай, алаһанаише һиннаанай гагааһаа дуулахагүйгөөр сонхоёо юб-таб хэлэбэ.

Аргагүй үнэтэй салгар авторчкын гуурһа абардаг хүнды хорһонхон таглаа мушхаглаба.

Энэмнай дайны орохоёо зэбһэн хүнэй һэлмээ йугаһандаг һөөл адли...

Эжин түрүүшын ори гансахан абайт!

Энэмнай зон арадай шүүеэ панин болон ятаран тобыхо одоной түрүүшын гранит плита хатагай барилданытай табинтантан адли! Түрүүшын абайт гэһэнэй үеын үдэ дэлхэ, хүнэм симфонини эжин түрүүшын уянгата абаян мүн!

Зүб даа, тон зүб... Түрүүшын абайт бэһэгжэл абайт һаан, унаһан уруу хулар урландаг, утанынай ульгам хурдара саашаа гаража эжинэ! Түрүүшын тэрэһэн һүйтэ абайт һанажа бэшиг гэшээ — түрүүшынхэнь түрһэн залуухан кочини моринос үлг тэрэ йашагүй томо хурга гаргандалт, зоботонтой! Түрүүшын абайт гэшээһэн уншахада эхэт гүһингэ, хүнүнгэ, тэб муртөө уран һайханы эхэт нарил хэлбэртэй байха ёһотой!

— Зүб даа! Эхэт һонирхолтон панаар бэшээ үүргэ гэбэ. Энэхэн номон хуудһан бүхнэһийн минни доктор болоод, дэшэ дэбихэ далин үдэй бүхэһиниэ лан юм даа!

Манай буржагархан эрдэмтэ түрүүшын үзэг холбожо, түрүүшын үгүндэһээ бэшээ эхилшээ:

«Булай үхэн буртаг тайгада теэрижа зобонон, туража үхэһын

Баруун шэхэнэй шангаар ханхинабал, хүүгэн туһангаа дуулахаб гэбэ. Барзанай газарта бөөбөлгөн дүтэй Үрингөө һураг сонсохооб гэбэ. Дээдэ зүбини шэмшэм табатаб, хүүгэһингээ бараа харыхаб гэбэ. Дээжэ сай бур-бур бусалбал, урингөө хөөрөөе шагнахаб гэбэ. Минин эжин сэдхэл нимэ, Монгол эхин байдал нимэ. Халзан хониной хайбалайн жороолба, хүүгэһини һайн ябана гэдэг, Харанхы һүние харжа зүүдэлбэл, урмни хүржэ эрхэһэн гэдэг, Үрзэгэр шэгэнэй бараан дээр толгоб, хүүгэһини эжыдэ эрхэлэе гэбэ. Уррэй Солбоной үдэр үзэгдэбэл, урмни хараганан байна гэдэг. Минин эжин сэдхэл нимэ, Монгол эхин байдал нимэ.

Мунда хүрһэн хүнүү һархагаб эдижа бээ абайт олон барихтаннууды дэргэһэн гүхэ мэдээжэ, эхэ хуһемшээ Пьер Житанай ябахалаа...

Ингээ эхилһэн пр абайт шамарлаа, дээр һэ табинархоб. Туррээр хуудаһа эхлэдэ, ехэ дотор шүдлабэ.

Эжин түрүүшын абайт рүү хиндэһээ, Энэм шибараганан амандини шолордонд адлинуу.

Диссертацини эжин абайт хөөрдохи вармы даа! — Бархалта дуратай даа улам улам тэрэнь дүрхажаржа. Ислаан пр дэлгэрһэн бүхүн мурдэлтэй хүн шэги болоо абайт!

Хөөрхон миунта болшые абайт дээрэ харлаана, хоёрдохи алаад, шөөб.

«Шинини галһа даа али бүхэ һархага шнэ францүз үгэ юм, шнээр тэрэ дэрэ энэй туража хаярархоб».

Тэрэһэн улаа, нимэ мухэлтэн эрдэмтэе зобонһонон һууртэ эхэ ёһотой бодол эржэ, хуулиһай абайт бэһэгжэл

«Бархалтан аймаг үгэ хадаа Хүн туралтай да үгдэл тон аллар дэлхэйн ашшые хуби, хэлэн дээрэ дууладаг, гэһини абая харыхада, дунда немец, францүз, риканец, англичанин, и тэд, еврей, цыган, түрүүдэ яһатанай байдалтай дывшые абаяа харыха гэржик, грэзды, мастык ха, улаһан дорго урдаг хуһан доро үрдагдт һа хоһор гэхэ мэтэ ондо хулагууд үрдадаг».

Манай эрдэмтэ энэм шынгээ абайтшые эхлэ сөгнэбэ.

Һүүдлэ бэшээшэ хуһин хорһана тээшээ шнэр

Бура буржагархан тһ дай мөхтэйхэн эрдэмтэн, энгирһэн, найданһа хөөрөшые саашада бэ эрөөшые унаһан урдахнаһан задарһандаг эхэ ульганы ханаар гарахадаа эхлэ

Холын аянда мөрдөхө хүнэй бүрханда мурдэлтгэл ажаала эхилхэнтээ урдахана манай хүн барбадай хурганан һанганинь бишхангынь һаа алтан доторлохон алмаз шэчэггэйхэн хундагаар билдэрма дүүрэн коняк хээт.

— Һөөй, эрэл даа, наашаа! — гэбэ.

Үгэ дууламгайхан һанганинь гагаа хубсанаанда хатажа алаад, гагаа хоот шанама байһанаа нээргээтэй сонходоо эрбэ.

— Зай, намда амжалта хүсэ... Бэшээ эхилтэ гэшээ! Мурдэлт дүүрээ — гэбэ.

Эрдэмтэй эрдэмтын эрдэмтэ абасаа аран хуулаат! Өөрһнтөө түрһэн үдэрт шампанһаа

Манай эрдэмтын урдах стел дээрэ баруун гар талданы юлан митограмм сааран абталаагай өбхөгжэ байна.

Буржагархан эрдэмтэ тэрэһэн саарһанһаа арбэлдэ абайт, нэгэ гялгээ эхилдэ номрнуудынь табижадаба.

Айл хүн бхлэһэн шүхала анхатар эхэ зохиол бэһэгдэжэ эхилхэнь!

А. ЖАМБАЛОН (Ага)

АЖАБАЙДАЛ — АЯН ЗАМ

Ябахаш, ябахаш урагшаа, зэмийшини заханы хүртээхгүй, Ябагаар алхахаш ангишоод, хүлэрхэш, үсэдтөөл эсэхэгүйш. Хаана замайнгаа мухардахыне хусад өөрөөшые мэдэхэгүйш, Хаалга-бэрхэһээл мэдэхэше элээд яабал, мэдэхэгүйш. Бүхидөө замшини сэхэ бэшэ, үгдүү тохойшые дайралдаха, Бүдэржэ унахаар мэхэбшэ долбонос, хонхосогшые байха. Угуу тохойдонь гэнэдэнгүй урда шэнжэлэн харахаш. Унахаар газартань бүдэрэнгүй, зайсаад, харайгаад гарахаш.

Залуу уран зурааша Н. Далбановой зурагууд энэ хуудашыемнай шэмэлэбэ

ХАРААСГАЙ

Ж. ЗИМИН (Усть-Орда)

ТОНШУУЛ

Тоншонош даа, Тоншонош Телгойгоо үбэтэр, Малтанаш даа, Малтанаш Малтайнгаа унатар... Торген самсан Бандаржа, Тонг зэбсгш Мохохол, Торожо унаха

Белохеш, Телгойгоо даахаа Белохеш, Гансаараа тэншоходош, Гасалвантэй, Алчиндаа малтахалаш, Анудтаа, Хани нүхэдшини Хаана юм, Хамта ажаллахаа Яагаа юмши?

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Парти ч хүтэбэрнэгшэ» гэхэн түрүүдэг, «Хоншодой бригаданууд бээ бээ шалгалһаа» гэхэн Рина доро Загарайн аймагай «Ригарт» колхозной хоншодой бригад Н. Сулейманов «Зуунһаа — 100» гэхэн корреспонденци. «Дрицагы саашаа амгалан Вьетнам

манай мэхэлгэһэн эрдэмтэн бэдэр саархан стенографисткай хөөрэйгээ дүрээд турбаалай хөөргөн табиха. Телефонной ягаулахан гал сингал унтаржа, эр мунсгийн нүгдэһэн илгэл адлихин чоб нөгөөһон галта сингал бэлэ

манай мэхэлгэһэн эрдэмтэн бэдэр саархан стенографисткай хөөрэйгээ дүрээд турбаалай хөөргөн табиха. Телефонной ягаулахан гал сингал унтаржа, эр мунсгийн нүгдэһэн илгэл адлихин чоб нөгөөһон галта сингал бэлэ

Манай буржагархан эрдэмтэ түрүүшын үзэг холбожо, түрүүшын үгүндэһээ бэшээ эхилшээ:

«Булай үхэн буртаг тайгада теэрижа зобонон, туража үхэһын

Шөбөн түмэрэй таб Шаазан шөлэй бүтэр Олоһон юумаал — хэр Юун хэрэггүйб — хэр Гансал юмаан дутаб Гарай пулаад үгыл...

ХРОНИК

РСФСР-эй Верхово Президиум хадаа Профино-техническэ һуралт РСФСР-эй Министруудай гүрэнэй комитедэй шээр нүхэр Кирилчич Ивановиче томлюо.

Редакторай ордин Ц. Ц. ЦИВУ

Адрес объединенной редакции: г.р. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора — 23-67, зам. редактора — 38-42, зам. редактора — 35-64, секретариата — 48-89, 33-81, корреспондента — 35-95.

Улаан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефонны отделов: партийный — 40-49, идеологический — 24-74, советского строения — 34-93, рабселькоровя в исем — 25-41, 38-30, м.ци — 34-05 в переводе — 24-74.

г.р. Улаан-Удэ, типография управления по печати при Министерстве Бурятской АССР.

№03763.

БҮРЯАД ҮНЭН

4 дэхэ июур,
1965 оны декабрына 16.